

Antonín Nesvadba

## **Viktoryová, J., Straus, J., Bango, D., Palarec, J., Blatnický, J., Kočan, Š., Vajzer, L. Vyšetovanie**

Bratislava : Akadémia PZ, 2011. 634 s. ISBN 978-80-8054-505-5

Na odborný knižný trh sa v týchto dňoch dostáva nová, svojím obsahom jedinečná učebnica vyšetovania. Autorský kolektív v zložení doc. JUDr. Mgr. Jana Viktoryová, PhD., prof. PhDr. Jirí Straus, DrSc., doc. JUDr. Dezider Bango, CSc., JUDr. Ján Palarec, JUDr. Jaroslav Blatnický, PhD., JUDr. Štefan Kočan, PhD., a JUDr. Ladislav Vajzer pristúpil k spracovaniu učebnice, ktorá zodpovedá súčasným potrebám právnej praxe v oblasti dokazovania a vyšetovania. Reprezentatívna publikácia má všetky predpoklady stať sa neoceniteľným spoločníkom a spoľahlivým zdrojom informácií a praktických rád pre všetkých, ktorých zaujíma proces vyšetovania, ako aj pre tých, ktorí sa ním už profesionálne zaoberajú. Touto knihou autori zároveň aj vzdávajú hold všetkým neznámym i známym vyšetrotateľom, ktorí sa každodenne boria s náročnými a zodpovednými úlohami vyplývajúcimi z ich práce.

Učebnica komplexným spôsobom spracováva problematiku vyšetovania. Obdobná publikácia na našom knižnom trhu zatiaľ absentuje. Učebnica je určená pre široký okruh záujemcov, študentov vysokých škôl bezpečnostného a právneho zamerania, osobitne Akadémie PZ v Bratislave a PA ČR v Prahe, doktorandov, policajtov, vyšetrotateľov PZ, prokurátorov, obhajcov a ďalších právnikov tak z teórie, ako aj trestno-právnej praxe.

Odhaľovanie a vyšetovanie trestnej činnosti sa nemôže obmedziť len na domáce skúmanie kriminality v rámci hraníc jedného štátu. Takýto prístup by bol kontraproduktívny a nezohľadňoval by súčasný stav, úroveň, dynamiku a štruktúru trestnej činnosti, pre ktorú je charakteristická jej internacionalizácia, globalizácia, organizovanosť a prenikanie do okolitých štátov. Z uvedených dôvodov bola preto predmetná učebnica spracovaná aj za odborného prispenia zahraničných policajných inštitúcií a konzultácií s medzinárodne uznávanými autoritami.

Čím intenzívnejší, jednotnejší a dôslednejší bude postup orgánov polície a justície, tým viac bude narastať aj sofistikovanosť nielen spôsobov páchania trestnej činnosti, ale aj foriem zbavenia viny, marenia vyšetovania a obštrukcií zo strany páchatateľov. Preto polícia musí byť vždy o krok vpred, pripravená eliminovať páchatateľov trestnej činnosti, a to najmä profesionálnym prístupom k výkonu svojich každodenných povinností, odborne zdatná, dôkladne oboznámená s najnovšími spôsobmi páchania trestnej činnosti a modernými postupmi na jej odhaľovanie, dokazovanie a vyšetovanie. Krédom polície musí byť snaha o dosiahnutie, aby páchatelia trestnej činnosti boli v zmysle zákona a spravodlivo potrestaní, aby bol naplnený zmysel pojmu „spravodlivý súdny proces“. K uvedenému zámeru sa snaží prispieť aj predkladaná učebnica, tak ako to uvádzajú autori v predhovore.

Publikácia sa zaoberá problematikou vyšetovania tak z pohľadu právnej úpravy procesných postupov vyšetrotateľov PZ, dokazovania, ako aj metodík vyšetovania vybraných druhov trestných činov. Učebnica je rozdelená na tri nosné časti, a to „Základy vyšetovania“, „Dokazovanie vo vyšetovaní“ a „Metodiky vyšetovania trestných činov“. Prvá časť sa podrobne zaoberá predmetom a systémom teórie a praxe vyšetovania, subjektmi vyšetovania, podnetmi, rozhodnutiami, plánovaním vo vyšetovaní. Čitateľ získa komplexné poznatky o zriaďovaní a činnosti špecializovaných tímov a výjazdových skupín, o súčasnosti a spolupráci, využívaní niektorých osobitných postupov a špecifických prostriedkov vo vyšetovaní. Pozornosť v tejto časti je upriamená aj na problematiku skráteného vyšetovania. Dokazovanie je obsiahnuté v druhej časti učebnice, pričom dôraz je položený na zákonom

získavání a vykonávání dôkazov, na kritériách hodnotenia dôkazov a na aspektoch využiteľnosti jednotlivých dôkazov v zmysle Trestného poriadku a dodržiavania základných ľudských práv a slobôd. Tretia časť pútavým a vysoko odborným spôsobom rozoberá vyšetrovanie trestných činov proti životu, zdraviu, vyšetrovanie drogovej kriminality, lúpeží, vydierania, hrubého nátlaku a nátlaku, sexuálnej trestnej činnosti, trestných činov súvisiacich s domácim násilím, krádeží, sprenevier, podvodov, trestných činov proti mene, daňových trestných činov, počítačovej kriminality a softwarového pirátstva, korupcie, požiarov, výbuchov a havárií, trestných činov proti životnému prostrediu, cestných dopravných nehôd, železničných, plavebných, leteckých nehôd, nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, obchodovania s ľuďmi a deťmi, vyšetrovanie legalizácie príjmov z trestnej činnosti, terorizmu, financovania terorizmu a extrémizmu. Každú z jednotlivých častí spracovali autori – špecialisti na danú oblasť práva a trestno-bezpečnostnej praxe.

Úprimne prajem tejto učebnici, aby vyplnila nielen medzeru v odbornej literatúre, ale aby aj účinne pomohla orgánom činným v trestnom konaní, policajtom, ako aj ostatným subjektom trestného konania pri plnení ich úloh na úseku vyšetrovania. Učebnica je určená každému, kto má o problematiku vyšetrovania záujem, každému, kto sa aktívne podieľa na vyšetrovaní procese a aplikuje v praxi procesné úkony, opatrenia, rozhodnutia a postupy obsiahnuté v metodikách vyšetrovania, každému, kto má záujem o nový pohľad na úpravu vyšetrovania a medzinárodnú dimenziu trestnej činnosti.

*doc. JUDr. Antonín Nesvadba, PhD.  
Katedra verejnoprávnych disciplín  
Akadémia PZ v Bratislave*